

Opis badania ewaluacyjnego
„Ocena efektów udziału polskich partnerów w projektach realizowanych w ramach programu współpracy transnarodowej INTERREG III B BSR (Regionu Morza Bałtyckiego)”

Uzasadnienie badania

Pomimo stosunkowo niskiej, w porównaniu do komponentu transgranicznego IW INTERREG III alokacji dla programów transnarodowych, ich znaczenie ze względu na tworzące się w trakcie ich realizacji ponadnarodowe sieci współpracy jest dla zrównoważonego rozwoju UE szczególnie istotne. Prawdziwym miernikiem sukcesu tych programów jest trwałość i użyteczność efektów jakie powinny się pojawić po zakończeniu realizacji projektu. Jednym z dwóch programów transnarodowych IW INTERREG III, w którym Polska uczestniczyła, był program dedykowany Regionowi Morza Bałtyckiego. Wzięło w nim udział łącznie 279 partnerów z Polski realizujących 81 projektów. Stopień ich zaangażowania finansowego i merytorycznego w przedsięwzięcia transnarodowe był różny. Trzy spośród tych instytucji podjęły się pełnienia funkcji partnera wiodącego (kierowania międzynarodowym projektem).

Analiza efektów projektów w których uczestniczyli polscy partnerzy pozwoli ocenić ich wkład do podniesienia potencjału rozwojowego regionu objętego wsparciem. Zebranie informacji o dobrych i złych doświadczeniach uczestników projektów oraz ich opinii na temat znaczenia i przydatności współpracy transnarodowej pozwoli właściwie ukierunkować działania podejmowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Urzędy Marszałkowskie wspierające udział polskich instytucji w projektach Programu BSR w latach 2007-2013.

Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonego badania dostarczą argumentów w dyskusji o kształcie współpracy terytorialnej w obszarze transnarodowym po 2014 roku (w aspekcie finansowym i wdrożeniowym).

Cel główny badania

Badanie ma dwa cele podstawowe. Po pierwsze należy dokonać oceny użyteczności i trwałości osiągniętych efektów projektów dla realizowania zadań jednostek uczestniczących w projektach. W wyniku przeprowadzonego badania zidentyfikowane zostaną potencjalne bariery w korzystaniu z efektów realizacji projektów oraz wskazane zostaną sposoby na ich przezwyciężenie. Drugim celem badania jest analiza doświadczeń polskich uczestników projektów BSR pod kątem dostępu do informacji na etapie przygotowania i wdrażania projektu, komunikacji z instytucjami programu i zagranicznymi partnerami projektów (analiza intensywności sieci współpracy) oraz finansowania i rozliczania przedsięwzięcia.

Zakres przedmiotowy:

Przedmiotem badania ewaluacyjnego są projekty Programu IW INTERREG III B BSR z udziałem polskich partnerów.

Zakres podmiotowy:

Badaniu podlegać będą wszyscy polscy partnerzy biorący udział w konsorcjach projektowych w ramach Programu IW INTERREG III B BSR oraz Regionalne Punkty Kontaktowe.

Zakres terytorialny:

Obszar całej Polski.

Zakres czasowy:

2004-2009

Pytania badawcze:

Osiągnięciu celu głównego powinno posłużyć m.in. ustalenie odpowiedzi na poniższe kwestie:

Oдноśnie efektów projektów:

1. Czy polscy partnerzy osiągnęli zakładane cele udziału w projektach?
2. Jakie były powody korzystania lub też braku korzystania z efektów projektów przez partnerów? Jakie czynniki gwarantowały powodzenie w korzystaniu z efektów projektów?
3. W jaki sposób zapewnić większe wykorzystanie efektów projektów transnarodowych z lat 2004-2006 oraz ich dalszy rozwój/kontynuację w kolejnym okresie programowania? Czy partnerzy planują wykorzystanie efektów projektów w przedsięwzięciach realizowanych w okresie programowania 2007-2013?
4. W jakim zakresie produkty powstałe w skutek realizacji projektów, takie jak plany, strategie były/są przez partnerów projektów wykorzystywane w sposób pierwotnie przez nich zamierzony?
5. Czy sposób korzystania z produktów zmienił się z upływem czasu od zakończenia projektu, np. po dwóch latach od zakończenia realizacji projektu?
6. Czy zaszły inne niż zakładane/planowane przez partnerów efekty projektów?
7. Czy nawiązana współpraca okazała się trwała, tj. czy jest ona kontynuowana w ramach Programu BSR 2007-2013 lub poza nim? Czy współpraca ta istniała już przed uczestnictwem w Programie?
8. Jaka jest wartość dodana wynikająca z udziału polskich partnerów w transnarodowym Programie BSR 2004-2006?

Oдноśnie doświadczeń polskich partnerów:

1. Czy informacja o Programie była łatwo dostępna?
2. Czy przydatne było wsparcie Krajowego i Regionalnych Punktów Kontaktowych? Jak wzmocnić pro-aktywną rolę Krajowego i Regionalnych Punktów Kontaktowych w procesie generowania projektów?
3. Jakie były największe bariery w realizacji projektów (np. problem ze znalezieniem partnerów, kwestie finansowe, procedury)?
4. Jakie były motywy udziału i stopień w którym polscy partnerzy byli zaangażowani w realizację projektów (wypełnianie zasady partnerstwa, np. wspólne tworzenie projektu, jego realizacja)?
5. Czy udział polskich partnerów w Programie BSR był ich pierwszym doświadczeniem w realizacji projektów międzynarodowych?
6. Jakich trudności doświadczyli polscy partnerzy wiodący w pełnieniu swojej funkcji? Jak oceniają współpracę w ramach zrealizowanych projektów?
7. Czy partnerzy projektów Programu BSR 2004-2006 planują udział w roli partnera wiodącego w projektach w ramach Programu BSR 2007-2013?
8. Jak oceniana jest rola ekspertów zewnętrznych/firm konsultingowych na etapie przygotowania i realizacji projektów?
9. Które z tematycznych obszarów wsparcia należy promować, aby zwiększyć zainteresowanie potencjalnych polskich partnerów w ubieganiu się o dofinansowanie w ramach Programu BSR 2007-2013?

10. Jakie projekty (obszary tematyczne, tytuły projektów) powinny być/są w polu zainteresowania polskich beneficjentów, biorąc pod uwagę odmiennosc interesów partnerów z innych państw uczestniczących w Programie (np. Szwecji, Dani)?
11. W jaki sposób zachęcić instytucje, które dotychczas nie angażowały się w realizację projektów, zwłaszcza organizacje pozarządowe i jednostki z małych miast i obszarów wiejskich, do udziału w Programie?
12. Jakie możliwe ułatwienia (np.: narzędzia finansowe) w procesie wdrażania projektów należałoby wprowadzić, aby ułatwić współpracę partnerską?
13. Jakie są przyczyny nierównowagi geograficznej w rozkładzie partnerów dotychczasowych projektów? Jakie kroki warto podjąć w przyszłości, aby takiej sytuacji uniknąć?

Metodologia

Badanie powinno dostarczyć wyczerpujących i wiarygodnych odpowiedzi m.in. na postawione przez Zamawiającego pytania. Od Wykonawcy oczekuje się zaproponowania spójnej koncepcji realizacji badania. Dopuszczalna jest modyfikacja i uzupełnienie listy pytań badawczych po uzgodnieniu z Zamawiającym.

Wykonawca powinien także przedstawić metodologię i planowane techniki badawcze.

Minimum metodologiczne powinno obejmować:

1. Analizę dostępnych danych (*desk research*), w tym dokumentów programowych, informacji i statystyk dotyczących projektów;
2. Pogłębione wywiady indywidualne ze wszystkimi partnerami wiodącymi (3) – w tym z koordynatorami projektu, członkami zespołów merytorycznych i kierownikami finansowymi;
3. Badanie CAWI lub CATI z polskimi partnerami Programu (w podziale na JST, uczelnie i instytuty badawcze, fundacje, organizacje pozarządowe, instytucje non-profit i inne);
4. Wywiady z przedstawicielami Krajowego i Regionalnych Punktów Kontaktowych;
5. Wywiad z przedstawicielem Wspólnego Sekretariatu Technicznego dla Programu BSR.
6. Analiza studiów przypadków – 9

Sposób prezentacji badania

Wykonawca opracuje raport metodologiczny, wstępną wersję raportu końcowego, raport końcowy oraz prezentację w formacie Power Point pokazującą najważniejsze wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego badania. Do raportu końcowego należy dołączyć jednostronicowe (1800 znaków) podsumowanie w języku polskim i angielskim.

Raport końcowy powinien zawierać:

- spis treści,
- wprowadzenie,
- informację o przyjętej metodologii,
- opis wyników badania,
- wnioski i rekomendacje. Rekomendacje powinny zawierać opis pożądanego stanu oraz propozycję (propozycje) sposobu(ów) osiągnięcia tego stanu (wdrożenia rekomendacji). Elementem podsumowującym będzie wypracowana przez Wykonawcę **tabela rekomendacji** (zgodnie ze wzorem) zawierająca zidentyfikowane problemy, wagę problemu, wnioski, proponowane rekomendacje wraz ze sposobem ich wdrożenia, oczekiwany efekt, adresata, możliwy termin wdrożenia rekomendacji oraz odniesienie do miejsca w raporcie,
- analiza *case studies* (w załączniku do raportu):
 - a) 3 projektów w których partnerzy wiodący pochodzili z Polski,
 - b) 3 projektów, które zdaniem Wykonawcy przyniosły najlepsze efekty,

c) 3 projektów, które zdaniem Wykonawcy nie przyniosły pożądanych efektów.

- aneksy przedstawiające zestawienia i analizę danych.

Raport powinien zostać przekazany Zamawiającemu w wersji elektronicznej (CD i e-mail) oraz w wersji papierowej (3 egzemplarze).

Oczekiwania wobec Wykonawcy:

- znajomość zagadnień związanych z programami współpracy terytorialnej (w szczególności IW INTERREG III, Celu 3 tj. Europejskiej Współpracy Terytorialnej),
- sprawna i terminowa realizacja zadania,
- współpraca z Zamawiającym na etapie opracowania metodologii badań,
- przygotowanie kwestionariuszy/ankiet, materiałów do badań,
- realizacja badań w terenie,
- stały kontakt z Zamawiającym (e-mail, telefon, w razie potrzeby spotkania), oraz informowanie o stanie badań i ewentualnych problemach,
- przekazanie raportu metodologicznego (wersja elektroniczna i 3 egzemplarze papierowe), wstępnego raportu końcowego (wersja elektroniczna i 3 egzemplarze papierowe), raportu końcowego (wersja elektroniczna i 3 egzemplarze papierowe), prezentacji w formacie PPT (wersja elektroniczna, max 10 slajdów),
- przekazanie Zamawiającemu pełnej dokumentacji badania po zakończeniu pracy (ankiety, kwestionariusze, wywiady, raporty itp.),
- umieszczanie na wszystkich materiałach odpowiednich oznaczeń informujących, że badanie zostało sfinansowane z funduszy strukturalnych.

Zamawiający, w razie potrzeby udzieli Wykonawcy pomocy w zakresie pozyskania materiału do badań.

Podstawowe dokumenty źródłowe

- *Program Operacyjny INTERREG III B BSR*
- *Uzupełnienie programu*
- Podręcznik Programu – Programme Manual (ang.)
- dane monitoringowe dot. Programu
- strony internetowe badanych projektów.
- dokumenty dostępne na stronie www.interreg.gov.pl oraz www.bsrinterreg.net

Wykonawca zobowiązany jest również do korzystania z materiałów dostępnych w języku angielskim.

Odbiorcy badania

- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Urzędy Marszałkowskie jako Regionalne Punkty Kontaktowe

Harmonogram

- w terminie do 21 dni od podpisania umowy – przygotowanie metodologii i uzgodnienie raportu metodologicznego z Zamawiającym;
- w terminie do 91 dni od podpisania umowy – przedstawienie projektu raportu końcowego;
- w terminie 112 dni od dnia podpisania umowy – przekazanie raportu końcowego.

Budżet badania

Koszt badania nie może przekroczyć 50 000, 00 zł brutto.

Elementy oferty i kryteria wyboru

Ofertę należy przygotować w języku polskim.

Oferta Wykonawcy powinna zawierać:

- koncepcję badania z ewentualnymi dodatkowymi lub zmodyfikowanymi pytaniami badawczymi,
- szczegółowy opis proponowanej metodologii,
- opis zespołu badawczego (CV badaczy) oraz informację o wykonanych pracach o podobnym charakterze (przedmiot badań i odbiorcy),
- plan pracy i harmonogram realizacji badania.

Oferta powinna być dostarczona także w formie elektronicznej (zapis na płycie CD).

O wyborze Wykonawcy będą decydowały następujące czynniki:

- spójna koncepcja badania -15%
- zaproponowana metodologia i techniki badawcze – 35%
- doświadczenie i kwalifikacje zespołu badawczego – 30%
- cena - 20%

Po dokonaniu wyboru Wykonawcy badania Zamawiający zastrzega sobie prawo do negocjowania cen i warunków zamówienia.

Adres Zamawiającego i termin składania oferty:

Oferty należy przysyłać pod adresem:

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Współpracy Terytorialnej
Wydział Monitoringu i Ewaluacji
Plac Powstańców Warszawy 1
50-951 Wrocław

Termin składania ofert upływa **13 lipca 2009 roku** (data dostarczenia do siedziby Zamawiającego).

Prosimy o umieszczenie na kopercie zapisu: „Oferta na badanie BSR”.

Informacje dotyczące wyboru Wykonawcy zostaną opublikowane na stronie internetowej:

www.interreg.gov.pl w terminie do dwóch tygodni od dnia upływu terminu na składanie ofert.

Departament Współpracy Terytorialnej zastrzega sobie prawo do unieważnienia postępowania dotyczącego wyboru Wykonawcy bez podania przyczyn.

Wszelkich dodatkowych informacji udzielają:

Tomasz Kołodziejczak (Tomasz.Kolodziejczak@mrr.gov.pl, tel. 071/340 65 61)

Agnieszka Gintowt-Dziewałtowska ([Agnieszka.Gintowt-Dziewałtowska@mrr.gov.pl](mailto:Agnieszka.Gintowt-Dziewaltowska@mrr.gov.pl), tel.071/340 68 48).